

Звіт
про періодичне відстеження результативності
наказу Міністерства фінансів України від 20.11.2019 № 488
«Про внесення змін до форм та Порядку заповнення і подання податкової
звітності з податку на додану вартість та визнання таким, що втратив
чинність, наказу Державної податкової адміністрації України
від 29 березня 2011 року № 167»

1. Вид та назва регуляторного акта, результативність якого відстежується, дата його прийняття та номер

Наказ Міністерства фінансів України від 20.11.2019 № 488 «Про внесення змін до форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість та визнання таким, що втратив чинність, наказу Державної податкової адміністрації України від 29 березня 2011 року № 167», зареєстрований у Міністерстві юстиції України 24.12.2019 за № 1285/34256 (далі – наказ № 488).

2. Назва виконавця заходів відстеження

Департамент податкової політики Міністерства фінансів України.

3. Цілі прийняття акта

Наказ № 488 розроблено відповідно до вимог Закону України від 21.03.1991 № 875-ХІІ «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» (зі змінами), пункту 2 постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 № 1233 «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг» (далі – постанова № 1233), з урахуванням змін, внесених постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.2018 № 891 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2010 р. № 1233» (далі – постанова № 891), та пункту 6 Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, затвердженого постановою № 1233.

Так, відповідно до постанови № 891 з 01.01.2020 змінено порядок обліку податкових пільг, зокрема скасовано обов'язок подання платниками податків Звіту про суми податкових пільг та зобов'язано таких платників вести облік податкових пільг з одночасним відображенням інформації про їх суми у податковій звітності, у тому числі й у податковій звітності з податку на додану вартість.

Ураховуючи зазначене, у наказі № 488 внесено зміни до форми податкової звітності з податку на додану вартість, зокрема у додаток 6 «Довідка (Д6) (подається платниками, які заповнюють рядок 5 декларації, та підприємствами (організаціями) інвалідів)» до податкової декларації з податку на додану вартість, змінивши його назву на назву «Розрахунок суми податку на додану вартість, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC003040000065FC2E00E424D800](#)

Підписувач [Марченко Сергій Михайлович](#)

Дійсний з [23.08.2024 14:30:35](#) по [23.08.2026 14:30:35](#)

Міністерство фінансів України

11310-08-5/36181 від 11.12.2024

отриманням податкових пільг, та/або показників, відповідно до яких підприємства (організації) належать до підприємства (організації) осіб з інвалідністю (Дб)» (далі – додаток 6) та доповнивши такий додаток таблицею 2 щодо розрахунку сум податку на додану вартість, не сплаченого суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, яка заповнюється у разі здійснення платником податку у звітному (податковому) періоді операцій із постачання товарів / послуг, що звільнені від оподаткування податком на додану вартість.

Слід зазначити, що порядкові номери додатків до податкової декларації з податку на додану вартість (далі – декларація) змінювалися відповідно до наказів Міністерства фінансів України від 02.12.2020 № 734 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.01.2021 за № 100/35722, та від 09.08.2024 № 400 «Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.08.2024 за № 1302/42647, згідно з якими, зокрема, додаток 6 до декларації було змінено на додаток 5 до декларації (у редакції, що діяла до 01.10.2024), а починаючи з 01.10.2024, додаток 5 до декларації було змінено на додаток 4 до декларації.

Крім того, у наказі № 488 внесено зміни до розрахунку податкових зобов'язань, нарахованих отримувачем послуг, не зареєстрованим як платник податку на додану вартість, які постачаються нерезидентами, у тому числі їх постійними представництвами, не зареєстрованими платниками податків, на митній території України (далі – Розрахунок), доповнивши Розрахунок відповідними реквізитами («Звітний новий», «Уточнюючий» тощо), що забезпечило надання зазначеним вище особам можливості виправлення самостійно виявлених помилок за результатами проведеного розрахунку податкових зобов'язань за такими операціями.

4. Строк виконання заходів відстеження

Заходи з періодичного відстеження наказу № 488 проведено з 19.11.2024 по 09.12.2024.

5. Тип відстеження

Періодичне відстеження.

6. Методи одержання результатів

Для проведення періодичного відстеження результативності наказу № 488 використано статистичні методи одержання результатів відстеження.

7. Дані та припущення, на основі яких відстежувалася результативність, а також способи отримання даних

Збір статистичних даних проводився через здійснення аналізу на основі офіційних даних Державної податкової служби України, отриманих із Реєстру

платників податку на додану вартість, Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб та Реєстру самозайнятих осіб, Єдиного реєстру податкових накладних та інших баз даних ДПС.

8. Кількісні та якісні значення показників результативності акта

Основними показниками результативності наказу №488 є кількість зареєстрованих платників податку на додану вартість, у тому числі, які застосували податкові пільги з податку на додану вартість, а також кількість осіб, не зареєстрованих як платники податку на додану вартість, які подали розрахунок податкових зобов'язань за операціями з постачання послуг нерезидентами на митній території України, зокрема з метою виправлення самостійно виявлених помилок за результатами проведеного розрахунку податкових зобов'язань за такими операціями.

Аналіз якісних показників проводили контролюючі органи за результатами здійснення контролю за правильністю дотримання відповідних норм Податкового кодексу України (далі – Кодекс). Результативні дані наведено в таблиці у зведеному вигляді:

Таблиця

№ з/п	Показник результативності	Періодичне відстеження			
		станом на 01.01.2022 (за 2021 р.)	станом на 01.01.2023 (за 2022 р.)	станом на 01.01.2024 (за 2023 р.)	станом на 01.11.2024
1	Кількість зареєстрованих платників податку на додану вартість, у тому числі:	262 580	260 875	250 708	247 778
	юридичних осіб	239 355	237 981	228 512	224 044
	фізичних осіб – підприємців	23 225	22 894	22 196	23 734
2	Сума збору до Державного бюджету України податку на додану вартість (КБК 14060000), сплаченого (млн гривень):	315 475,82	294 260,05	339 003,27	336 848,59
	юридичними особами	312 205,98	291 159,56	335 394,77	333 219,75
	фізичними особами – підприємцями	3 269,84	3 100,49	3 608,50	3 628,84
3	Кількість платників податку на додану вартість, які отримали податкові пільги з податку на додану вартість, що є втратами доходів бюджету, у тому числі:	6 931	8 081	6 956	6 799*
	сума податкових пільг з податку на додану вартість, що є втратами доходів бюджету, млн гривень	35 811,65	58 910,22	88 195,81	58 027,57*
4	Кількість суб'єктів господарювання – платників податків, які подали Розрахунок зі статусом «Звітний» та «Звітний новий», у тому числі:	329	234	300	324
	нарахована сума податкових зобов'язань, млн гривень	107,24	62,29	103,43	141,67
5	Кількість суб'єктів господарювання – платників податків, які подали Розрахунок зі статусом «Уточнюючий», у тому числі:	23	18	30	27
	уточнена сума податкових зобов'язань (+/-), млн гривень	-0,08	0,91	0,24	0,83

* Інформацію надано станом на 01.07.2024. Звіти про податкові пільги формуються щокварталу за формами відповідно до наказу ДПС від 29.12.2020 № 763 «Про порядок формування Звітів про податкові пільги та Довідників податкових пільг», зі змінами (строки формування звітів про податкові пільги за I, II, III квартали

звітнього року припадають на 72-й день після закінчення звітнього кварталу, а за рік на 92-й день після закінчення звітнього періоду).

За результатами аналізу даних таблиці за порівнювані періоди в межах періодичного відстеження наказу № 488 слід зазначити про нестабільну динаміку коливання за основними показниками, визначеними під час підготовки аналізу регуляторного впливу показників результативності, зокрема щодо кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість та суми збору з податку на додану вартість до державного бюджету, яка, зокрема, пов'язана з військовою агресією Російської Федерації проти України і запровадженням на території України з 24.02.2022 воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженим Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні».

Зокрема, за 2023 рік порівняно з 2022 роком сума збору з податку на додану вартість до державного бюджету збільшилася на 44 473,22 млн грн, або на 15,21 відс., при зменшенні загальної кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість на 3,9 відс. (або на 10 167 осіб). Водночас порівняно з 2021 роком при тенденції до зменшення загальної кількості платників податку на додану вартість на 4,52 відс. (або на 11 872 особи) встановлено позитивну динаміку росту суми збору з податку на додану вартість до державного бюджету на 23 527,45 млн грн, або на 7,46 відсотка.

При цьому станом на 01.11.2024 при загальній кількості зареєстрованих платників податку на додану вартість 247 778 осіб сума збору з податку на додану вартість до державного бюджету становить 336 848,59 млн гривень.

Щодо аналізу показників результативності наказу № 488 у частині обліку сум податку на додану вартість, не сплачених суб'єктами господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, слід зазначити таке.

Так, станом на 01.01.2022 (за 2021 рік) 6 931 платник податку на додану вартість задекларував у додатку 5 до декларації суму податкових пільг з податку на додану вартість, що є втратами доходів бюджету, у розмірі 35 811,65 млн грн; станом на 01.01.2023 (за 2022 рік) – 8 081 особа на суму 58 910,22 млн грн; станом на 01.01.2024 (за 2023 рік) – 6 956 осіб на суму 88 195,81 млн гривень. Станом на 01.07.2024 (за перше півріччя 2024 року) 6 799 платників податку задекларували податкові пільги з податку на додану вартість, що є втратами доходів бюджету, на суму 58 027,57 млн гривень.

Вказані у додатку 5 до декларації відомості контролюючий орган врахував під час формування інформації стосовно сум податкових пільг за даними податкової звітності.

Тому положення наказу № 488 надали змогу реалізувати вимоги Кодексу та постанови № 1233 з урахуванням змін, внесених постановою № 891, а також забезпечили створення для платників податків умов щодо декларування у податковій звітності з податку на додану вартість необхідних показників, які враховуються під час розрахунку сум податку на додану вартість, не сплаченого

суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг, та відповідного їх врахування ДПС під час формування інформації стосовно сум податкових пільг за даними податкової звітності.

Щодо аналізу показників результативності наказу № 488 у частині забезпечення можливості подання особами, не зареєстрованими як платники податку на додану вартість, розрахунків податкових зобов'язань за операціями з постачання послуг нерезидентами на митній території України, у тому числі з метою виправлення самостійно виявлених помилок за результатами проведеного розрахунку податкових зобов'язань за такими операціями, слід зазначити таке.

Так, у 2021 році 329 осіб, не зареєстрованих як платники податку на додану вартість, у поданих розрахунках податкових зобов'язань за операціями з постачання послуг нерезидентами на митній території України задекларували суму податкових зобов'язань у розмірі 107,24 млн грн, до яких 23 особи з метою виправлення помилок, допущених у раніше поданій ними звітності, подали такі розрахунки зі статусом «Уточнюючий» на загальну суму (-) 0,08 млн грн; у 2022 році – 234 особи на суму 62,29 млн грн, до яких 18 осіб подали розрахунки зі статусом «Уточнюючий» на суму 0,91 млн грн; у 2023 році – 300 осіб на суму 103,43 млн грн, до яких 30 осіб подали розрахунки зі статусом «Уточнюючий» на суму 0,24 млн гривень.

Протягом січня – жовтня 2024 року 324 особи, не зареєстровані як платники податку на додану вартість, в поданих розрахунках податкових зобов'язань за операціями з постачання послуг нерезидентами на митній території України задекларували суму податкових зобов'язань у розмірі 141,67 млн грн, до яких 27 осіб із метою виправлення помилок, допущених у раніше поданій ними звітності, подали такі розрахунки зі статусом «Уточнюючий» на загальну суму – 0,83 млн гривень.

Такі дані свідчать про досягнення визначених наказом № 488 цілей у частині надання зазначеним вище особам можливості виправлення самостійно виявлених помилок за результатами проведеного розрахунку податкових зобов'язань за вказаними операціями.

Наведені показники слугуватимуть джерелом порівняльних даних для аналізу результативності наказу № 488 під час проведення періодичних відстежень надалі.

9. Оцінка результатів реалізації регуляторного акта та ступеня досягнення визначених цілей

За результатами аналізу відстеження можна зробити висновок про те, що в цілому шляхом прийняття наказу № 488 забезпечено виконання вимог постанови № 1233 з урахуванням змін, унесених постановою № 891, щодо застосування суб'єктами господарювання – платниками податку норм податкового законодавства в частині виконання своїх обов'язків у частині ведення обліку податкових пільг із податку на додану вартість. Також надано можливість особам, не зареєстрованим як платники податку на додану вартість, виправляти самостійно виявлені помилки за результатами проведеного розрахунку

податкових зобов'язань за операціями з постачання послуг нерезидентами на митній території України.

Ефективність впровадження визначених наказом № 488 цілей забезпечено, зокрема, завдяки досягненню високого рівня поінформованості зареєстрованих платниками податку на додану вартість суб'єктів господарювання щодо основних положень зазначеного наказу і дотримання його вимог, у тому числі в період дії воєнного стану в Україні.

Міністр фінансів України

Сергій МАРЧЕНКО